

YTTERLIGARE OM LYCÆNIDERNAS LARVER OCH MYRORNA

AF

CHRISTOPHER AURIVILLIUS.

Vid entomologiska föreningens sammankomst den 1 oktober 1884 lemnade jag ett meddelande¹ om ett af mig under föregående sommar i Småland gjordt fynd af 6 st. puppor till *Lycæna argus* L. i en af myror bebodd stubbe och uttalade den förmodan, att denna omständighet stode i någon förbindelse med, att larverna afsöndra en af myror omtyekt vätska, ehuru jag då ej närmare kunde förklara förhållandet. Minst af allt kunde jag då tro, att denna min förmodan en dag skulle bekräftas genom iakttagelser, gjorda i det aflägsna Ost-Indien. Följande intressanta meddelande af den nordamerikanske forskaren WILLIAM DOHERTY² lemnar emellertid en god lösning på gåtan. Jag tager mig därför friheten att här lemna en öfversättning af den viktiga notisen.

³ »Det må tillåtas mig att göra några anmärkningar angående vissa Lycænidlarvers egendomliga lefnadssätt. D:r THWAITES skrifver i Moores »Lepidoptera of Ceylon» angående denna sak:

¹ Se Entomologisk Tidskrift årg. 5 1884, sid. 190, 227 och Psyche Vol. 4 1885, sid. 299—300. Jämför äfven REUTER O. M., De lägre djurens sjäslif. I. Artvanor och instinkter. 2:dra häftet sid. 107—108 och ADLERZ G., Myrmecologiska studier II. Svenska myror och deras lefnadsförhållanden sid. 164.

² DOHERTY W. (Cincinnati U. S. A.) A list of butterflies taken in Kumaon, i: Journal of the Asiatic Society of Bengal Vol. 55: 2 1886 p. 103—140.

³ loc. cit. p. 112—113.

»Naturen eger dock ett skyddsmedel för dessa hjälplösa varelser (Lycænid-larverna) i instinkten hos en myrart (*Formica smaragdina* FABR.), hvilken mycket älskar en vätska, som afsöndras från en körtelbildning på de hjälplösa larvernas kroppar, och därför bemäktigar sig dem såsom »mjölkkor», omgifver hvar och en jämte bladet, på hvilken den sitter, med några få silkestrådar, skyddande dem omsorgsfullt och ursinnigt anfallande hvarje lefvande varelse, som oroar dem». Förutom en notis af HERRICH SCHÆFFER, som anföres i DISTANTS »Rhopalocera Malayana», att *Gerydus symethus* bebor myrstackar, har jag ingenstädes funnit någon vidare uppgift om denna egendomliga vana. Jag har emellertid själf iakttagit den hos ganska många indiska Lycænidlarver, hörande till skilda grupper och lefvande på olika träd och örter. Mina iakttagelser äro ännu ej afslutade och därför förbehåller jag mig att framdeles få lemna en utförligare redogörelse jämte beskrifning på de larver, hos hvilka jag observerat detta. De ifrågavarande larverna äro alla mycket hjälplösa och tröga djur, snigellika till kroppsformen, afsmalnande mot båda ändar, finhåriga, gröna eller bruna med ett litet hufvud, som kan indragas. På hvardera sidan af näst sista segmentet finnes på ryggsidan ett litet utskott, från hvilket i de flesta fall (t. ex. hos *Farucus theophrastus*) en tofs af hår kan utskjutas (denna tyckes saknas hos några t. ex. *Azamus ubaldus*). Jag hyser intet tvifvel om, att detta är en luktkörtel, som torde hafva till uppgift att väcka de närsynta myrornas uppmärksamhet. Den föregående, elfte kroppsringen bär på ryggens midt ett annat kort utskott, som utsvettar en klibbig vätska. Det finnes hos alla Lycænidlarver, som jag känner, antingen de uppvaktas af myror eller ej och från det utgår en gummiartad tråd med hvars tillhjälp, enligt min förmodan larverna ibland svinga sig öfver från gren till gren eller fästa sig vid bladen. Ehuru detta organ således sannolikt utvecklats för dylika ändamål, är den afsöndrade vätskan dock synnerligen eftersökt af myrorna, som alla timmar på dagen omgifva de stackars larverna och medelst strykningar och smekningar med antennerna förmå dem att afsöndra den söta (?) vätskan. Jag har ej ännu funnit några larver uppvaktade af någon väfvande myra sådan som *Formica smaragdina* och ingen af de larver jag sett var omgifven af dylika hinder, som d:r THWAITES omtalar.

Däremot fann jag, att myrorna alltid stannade i larvernas närhet och alltid med största oförskräckthet skyndade till deras försvar, om någon oroade dem. När larven nått sin fulla storlek, bildade myrorna en cirkel kring honom och drefvo honom med våld ned till sitt bo vid foten af trädet. Denna syn är mycket underhållande, enär larven ofta visar den största motvilja för att lemna sin betesmark och liksom tvekar om eskortens afsigter. Jag förvånades öfver myrornas öfverseende och tålmod; de afhöllo sig omsorgsfullt från hvarje våldsamt användning af sina fruktansvärda käkar, ehuru vandringen därigenom stundom räckte ända till 6 à 7 timmar. När myrorna kommit till trädets fot, lemnade de larven i en hålighet strax innanför boets öppning, hvarefter denna genast fästade sig vid barken och började sin förvandling. Jag har räknat ända till 13 puppor af *Acanus ubaldus* fästade på detta sätt i ett myrbo vid foten af ett bäbul träd (*Acacia leucophæa*). Alla voro oskadade och alla frambringade fullbildade fjärilar. Den instinkt, som drifver myran att gömma dessa larver i sina bon, och därigenom för ögonblicket uppoffra ett stort förråd af föda för möjligheten att i framtiden erhålla den söta vätska, som han tycker så mycket om, synes mig vara en af naturens största märkvärdigheter».

Det torde ej vara allt för djärft att tillämpa detta på mina iakttagelser i Småland och på förhållandena hos oss. Äfven hos oss torde det vara myrorna, som ledsaga eller drifva de fullväxta blåvinge-larverna från deras näringsväxter (i detta fall ljungen) in i sina bon. Däraf förklaras då äfven, att ej alla larver, utan endast de, som påträffats af myror, förpuppa sig hos myrorna. Det är sannolikt, att myrorna göra sina gäster ännu en vigtig tjänst, ty, så vidt jag nu så långt efteråt kan erinra mig, lågo de af mig påträffade pupporna så inestängda på alla håll mellan stubbens bark och ved, att jag känner mig starkt böjd för att tro, att myrorna på något sätt bereda de svaga fjärilarne tillfälle att komma ut i det fria.